

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

ЗАҢ ФАКУЛЬТЕТІ

Қылмыстық құқық, қылмыстық іс жүргізу және криминалистика кафедрасы

ЕМТИХАН БАҒДАРЛАМАСЫ
Криминалистика пәні бойынша
«БВ04205-құқықтану» мамандығы бойынша

АЛМАТЫ, 2022 ЖЫЛ

«6B04205-құқықтану» мамандығы бойынша «Криминалистика» пәні бойынша емтихан бағдарламасы Өнер. қылмыстық құқық, қылмыстық іс жүргізу және криминология кафедрасының оқытушысы Шопабаев Б.А.

Қылмыстық құқық, қылмыстық іс жүргізу және криминалистика кафедрасының отырысында қаралды.

"09.06." 2022 жылғы № 36 хаттама

Бөлім бастығы
Заң ғылымдарының докторы, профессор

Р.Е. Жансараева

Кіріспе

«6B04205-құқықтану» мамандығы бойынша бакалавриаттың білім беру бағдарламасын оқу қорытынды бақылауды – Қазақстан Республикасының білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына және академиялық саясатқа сәйкес пәнді оқуға емтихан тапсырумен аяқталады. . Емтиханға (қорытынды бақылау) төлем бойынша берешегі жоқ, бакалавриаттың оқу жоспары мен жұмыс оқу жоспарына сәйкес пән бойынша оқу процесін аяқтаған және тиісті балл жинаған студенттер ғана жіберіледі. Қорытынды емтихан (қорытынды бақылау) академиялық күнтізбеге және жұмыс оқу жоспарына сәйкес белгіленген мерзімде өткізіледі.

Оқу жоспары мен жұмыс оқу жоспарына сәйкес пән бойынша оқу процесін аяқтап, тиісті балл жинай алмаған студенттер қанағаттанарлықсыз бағаны оң бағаға қайта тапсыру үшін оқуға қабылданады және қорытынды бақылауды тапсырады. келесі академиялық кезеңдердің бірінде немесе жазғы семестрде осы пән бойынша жұмыс оқу жоспарында қарастырылған сабақтардың барлық түрлері.

Егер оқу жоспарын толық орындайтын білім алушы емтиханға уақытында келмесе, емтихан парағына оның тегіне қарама-қарсы «келмеді» деген жазу жазылады. Студенттің дәлелді себептері болған жағдайда факультет деканының бұйрығымен емтиханды тапсырудың жеке кестесі бекітіледі. Емтиханға келмеу үшін дәлелді себептер болмаған жағдайда ол «қанағаттанарлықсыз» бағаға теңестіріледі.

«FX» бағасына сәйкес «қанағаттанарлықсыз» баға алған жағдайда білім алушыға емтиханды қайта тапсыру мүмкіндігі беріледі.

Қорытынды бақылау бағасымен келіспеген студент емтихан тапсырылғаннан кейінгі келесі күннен кешіктірмей апелляциялық шағым беруге мүмкіндігі бар.

Осы аралық аттестация кезінде жоғарылату мақсатында қорытынды бақылау бойынша оң бағаны қайта алуға жол берілмейді.

Емтихан сұрақтары тиісті тексеруден өткеннен кейін бекітіледі.

Емтихан нұсқаулығы

1. Пән бойынша қорытынды емтихан ауызша өткізіледі. Ауызша емтихан: дәстүрлі – сұрақтарға жауаптар. Студенттің ауызша емтиханды тапсыру процесі емтихан билетін автоматты түрде құрастыруды көздейді, оған студент емтихан комиссиясына ауызша жауап беруі керек.

2. Билет 3 сұрақтан тұрады. Жалпы жеткізу уақыты 15-20 минут.

3. Барлық қатысушылар оқытушылар немесе комиссия мүшелері:

А. Емтиханға қатысушылармен сәлемдесу;

В. Емтихан тапсырушы емтихан ережесін хабарлайды:

- емтихандарды тапсыру тәртібі;

- дайындық уақыты

- Жауап беру уақыты;

- қажет болған жағдайда қаламмен қағазға жауаптардың тезистерін жазуға мүмкіндік береді;

- емтихан алушы жауап беру алдында тезистер жазылған парақты көрсету керектігін ескертеді;

С. Емтихан қабылдаушының тегін, атын және әкесінің атын хабарлайды;

Д. Емтихан қабылдаушыдан жеке басын куәландыратын құжатты ұсыну сұралады (емтиханды жеке куәлікпен тапсыруға тыйым салынады);

Е.Қосымша ақпарат көздерін пайдалануға тыйым салу туралы ескертеді.

4. Емтихан комиссиясының төрағасы толық аты-жөнін атайды. студент емтихан билетін ашып, билет сұрақтарын оқуды сұрайды.

5. Комиссия студент айтқан сұрақтарды кейіннен сұрау үшін жазып алады.
6. Жауапты дайындауға уақыт береді:
 - дайындық уақытын оқытушы және/немесе комиссия мүшелері анықтайды;
 - комиссия мүшелері мен оқытушы студентті дайындау барысын бақылайды, қажет болған жағдайда ескертулер жасайды немесе студенттің жауабын тоқтатады (емтихан кезінде тәртіп ережелерін өрескел бұзған жағдайда, бұзу актісін дайындай отырып));
 - студенттерге жоба арқылы жауаптың қысқаша мазмұнын жазуға рұқсат етіледі.
7. Оқушыдан билет туралы сұрайды.
8. Әрі қарай топтың әрбір студентімен процедура қайталанады.

ЕМТИХАН НӘТИЖЕЛЕРІ ТУРАЛЫ:

1. Студенттер мен оқытушы емтихан күні мен уақытын алдын ала білуі керек.
2. Емтихан кестеге сәйкес өткізіледі.
3. Емтиханға қатысушыларды емтихан комиссиясы және оқытушы аттестаттайды.
4. IS Univer жүйесінде қорытынды парақта ұпайларды қояды.
5. Ауызша емтиханға аттестаттау парағында балл қою уақыты 48 сағатты құрайды.

Бағалау саясаты

Критериалды бағалау: дескрипторларға сәйкес оқу нәтижелерін бағалау, аралық бақылау мен емтихандарда құзыреттіліктердің қалыптасуын тексеру.

Қорытынды бағалау: аудиториядағы жұмыс белсенділігін бағалау (вебинар), орындалған тапсырманы бағалау.

Пән бойынша қорытынды баға мына формула бойынша есептеледі:

$(RC1+MT+RC2)/3 \times 0,6+IC \times 0,4$ Мұндағы RC – шекаралық бақылау; MT-аралық емтихан, IC – қорытынды бақылау (емтихан).

Әріптік бойынша бағалау	жүйе	Сандық эквивалент	(% көрсеткіш) ұпай	Баға дәстүрлі сәйкес жүйеге
A		4,0	95-100	Өте жақсы
A-		3,67	90-94	
B+		3,33	85-89	Жақсы
B		3,0	80-84	
B-		2,67	75-79	
C+		2,33	70-74	
C		2,0	65-69	Қанағаттанарлық
C-		1,67	60-64	
D+		1,33	55-59	
D-		1,0	50-54	
FX		0,5	25-49	қанағаттанарлықсыз
F		0	0-24	

Криминалистика – 6 кредит Емтихан сұрақтарын қамтитын тақырыптар

Тақырып 1. Сот сараптамасының теориялық және әдіснамалық негіздері

Криминалистика түсінігі, пәні және міндеттері: жалпы және арнайы. Криминалистикалық жүйе. Отандық криминалистиканың пайда болуы және дамуы.

Құқықтық ғылымдар жүйесіндегі криминалистика және оның сабақтас заң және басқа ғылымдармен байланысы.

Диалектикалық әдіс сот сараптамасы әдістемесінің негізі болып табылады. Жалпы ғылыми әдістер, олардың ерекшеліктері, криминалистика мен криминалистикалық қызметте қолдану принциптері мен міндеттері. Криминалистиканың арнайы әдістері және криминалистикалық зерттеу әдістері.

Тақырып 2. Криминалистикалық техникасы

Криминалистикалық техника түсінігі және жүйесі. Қылмыстың алдын алу әдістерін жасаудағы криминалистикалық техниканың рөлі, криминалистикалық техниканың құралдарын, әдістерін және әдістерін жасаудағы жаратылыстану және техникалық ғылымдардың жетістіктері. Дәлелдемелерді анықтау, бекіту және алу үшін қолданылатын техникалық құралдар мен әдістер.

Криминалистикалық фотосурет, бейне және дыбыс жазу түсінігі, мәні және жүйесі. Жедел-іздістіру, тергеу, сараптамалық (зерттеу) суретке түсіру. Криминалистикалық қызметте кино түсіру, бейне – дыбыс жазуды қолдану. Сот-медициналық фото және кинофильмдерді пайдалануды процессуалдық және криминалистикалық тіркеу – кино түсіру, бейне және дыбыс жазу.

Тақырып 3. Трасология

Трасология түсінігі, оның ғылыми негіздері және қылмыспен күресудегі маңызы. Іздердің қалыптасу механизмі және жіктелуі. Объектілерді бейнелеу іздері бойынша анықтаудың негізгі алғы шарттары. Іздерді табудың, бекітудің, алудың және оларды процессуалдық тіркеудің жалпы ережелері.

Қол іздері және олардың криминалистикалық маңызы. Қол іздерін анықтау, бекіту және жою. Дактилоскопиялық зерттеу негіздері. Адам іздері және олардың криминалистикалық маңызы. Аяқ іздерінің түрлері. Бекіту және алу әдістері. Аяқ іздерін зерттеу арқылы шешілетін мәселелер. Бұзушылық құралдарының іздері және олардың криминалистикалық маңызы. Бұзушылық құралдарының іздерінің түрлері және олардың қалыптасу механизмі. Көлік құралдарының іздері, олардың түрлері және криминалистикалық маңызы. Көлік құралдарын тексеру, бекіту және іздерін жою.

Тақырып 4. Сот баллистикасы

Криминалистикалық қару ғылымының түсінігі және объектілері. Сұрақтарға сала мамандары жауап берді. Сот баллистикасы. Атыс қаруы. Атыс қаруы, оқ-дәрі туралы негізгі мәліметтер. Сот-медициналық жарылғыш заттар.

Атыс іздері, оларды анықтау, тексеру және оқиға орнынан алып тастау. Атыстың бағыты мен қашықтығын белгілеу. Қару-жарақ және олардың түрлері. қырлы қаруды және оларды пайдалану іздерін тексеру және сараптау.

Тақырып 5. Құжаттардың сот сараптамасы

Құжаттардың сот сараптамасының түсінігі. Құжат сот сараптамасының объектісі ретінде заттай дәлелдеме болып табылады. Жазу дағдылары. Жазу дағдысының қалыптасу және өзгеру үлгілері. Қолжазба ерекшеліктерінің даралығы, салыстырмалы тұрақтылығы және вариациясы. Қолжазба сараптамасы, оны жүзеге асыру үшін материалдарды дайындау арқылы шешілетін мәселелер.

Құжаттарды техникалық және криминалистикалық зерттеу түсінігі, оның міндеттері, түрлері. Құжаттармен жұмыс істеудің жалпы ережелері – заттай дәлелдемелер. Құжаттарды тергеу сараптамасы, оның міндеттері, әдістері, нәтижелерін бекіту. Баспа өнімдерін зерттеу. Техникалық және сот-сараптамалық сараптама және оны жүргізу үшін материалдарды дайындау арқылы шешілетін мәселелер.

Тақырып 6. Криминалистикалық есеп. Криминалистикалық габитология

Сот-сараптамалық тіркеу туралы түсінік. Тіркеу негіздері. Тіркеу объектілері. Криминалистикалық жазбалар ақпараттық-анықтамалық жүйе ретінде. Олардың мәні мен сот-сараптама қызметін ақпараттық қамтамасыз ету үшін маңызы.

Адамның сыртқы түрі бойынша криминалистикалық сәйкестендіру түсінігі, оның қылмыстарды тергеу үшін маңызы. Адамды сыртқы түрінің белгілері бойынша идентификациялаудың ғылыми негіздері, олардың түрлері. «Ауызша портрет» әдісі бойынша сыртқы көріністі сипаттау ережелері.

Тақырып 7. Криминалистикалық тактиканың жалпы ережелері

Криминалистикалық тактиканың түсінігі, міндеттері және жүйесі. Тактика туралы түсінік. Қылмыстық іс жүргізуде олардың жол берілу критерийлері. Тергеу әрекеттерінің тактикасы және оның оларды жасаудың процессуалдық тәртібімен арақатынасы.

Тергеу жағдайлары және олардың психологиялық сипаттамасы. Қақтығысты және жанжалсыз жағдайлар. Тергеуді жүргізетін адамға қойылатын негізгі моральдық талаптар. Криминалистикалық нұсқалар. Тергеуді жоспарлаудың түсінігі және маңызы. Жоспарлаудың принциптері мен кезеңдері. Жоспарлау әдістері, жоспар нысандары және қосымша құжаттама.

Тақырып 8. Оқиға болған жерді қарау тактикасы

Тексерудің түсінігі, мәні, мақсаттары мен міндеттері. Тексеру түрлері. Тергеу-жедел тобын құру. Алғашқы ақпаратты талдау. Сауалнамаға қатысушыларды таңдау және олардың арасындағы функцияларды бөлу.

Оқиға орнын тексеру тактикасы. Тексеруге дайындық. тексеру объектілері. Оқиға болған жерді қараудың әдістері мен құралдары. Оқиға болған жерді қарау кезеңдері мен кезеңдері. Тексеру өндірісінде техникалық және криминалистикалық құралдарды қолдану. Тексеру өндірісіндегі мамандардың рөлі.

Тақырып 9. Тінту және алу тактикасы

Тінту және алу түсінігі, мәні және міндеттері. Тінту және алу үшін негіздер. Тінту және алуды жүргізуге дайындық. Тінту және алу өндірісінде қолданылатын тактикалық әдістер. Тінту және алу кезінде қолданылатын техникалық құралдар.

Іздеу барысы мен нәтижелерін тіркеу.

Қазба жұмыстарының барысы мен нәтижелерін бекіту.

Тақырып 10. Тергеу тексеруінің тактикасы

Тергеу тексеруінің негізгі ұғымдары, міндеттері және принциптері. Тергеу түрлері. Тергеу сараптамасындағы маманның рөлі. Оқиға болған жерді қараудың тактикалық тәсілдері мен міндеттері. Тексеру кезеңдері, әдістері. Оқиға болған жерді қараудың барысы мен нәтижелерін процессуалдық тіркеу.

Мәйітті сырттай қарау тактикасы. Мәйітті қарау процесін және нәтижелерін бекіту. Оқиға орнынан табылған заттар мен заттарды қарау және алу. Заттай дәлелдемелерді зерттеу арқылы шешілетін мәселелер. Тексеру әдістері.

Тексеру нәтижелерін тіркеу.

Тақырып 11. Жауап алу және беттестіру тактикасы

Жауап алудың түсінігі, міндеттері және түрлері. Қылмысты тергеудегі жауап алудың маңызы. Жауап алуға дайындық және жауап алу тактикасының психологиялық негіздері. Жауап алу жоспары.

Қақтығыссыз жағдайда жауап алу тактикасы. Қақтығыс жағдайында жауап алудың тактикалық шарттары. Кәмелетке толмағандардан жауап алудың ерекшеліктері. Конфронтация түсінігі және міндеттері. Беттестіру кезінде жауап алудың тактикалық

әдістері. Жауап алудың барысы мен нәтижелерін тіркеу. Жауап алудың әртүрлі түрлерінде криминалистикалық бекіту құралдарын қолдану және оларды қолдану тактикасы.

Тақырып 12. Сәйкестендіруге арналған презентация тактикасы. Айғақтарды орнында тексеру және нақтылау тактикасы

Сәйкестендіруге ұсыну түсінігі және оның түрлері. Сәйкестендіру үшін презентацияға дайындық. Криминалистикалық құралдарды қолдану. Тірі адамдарды идентификациялау үшін көрсету тактикасы. Мәйіттерді тану үшін көрсету тактикасы. Фотосуреттер бойынша сәйкестендіру үшін көрсету тактикасы. Заттар мен құжаттарды сәйкестендіру үшін көрсету тактикасы. Барысы мен сәйкестендіруге ұсыну нәтижелерін тіркеу.

Айғақтарды орнында тексеру және нақтылау түсінігі мен міндеттері. Айғақтарды орнында тексеруге дайындық: айғақтары тексерілетін адамнан алдын ала немесе қосымша жауап алу. Айғақтарды сол жерде тексеруге қатысуға айыпталушының немесе күдіктінің келісімі. Жоспар құру және іс-шараның уақытын анықтау. Мүшелер. Көлікті, техникалық және басқа құралдарды дайындау. Айғақтарды орнында тексерудің жалпы ережелері мен тактикасы. Көрсеткіштерді орнында тексеру және нақтылау барысы мен нәтижелерін бекіту.

Тақырып 13. Қылмыстарды тергеу әдістері

Қылмыстың жекелеген түрлерін тергеу әдістерінің түсінігі. Зерттеу техникасының ғылыми негіздері. Заңдылық. Жоспарлау, тиімділік, жылдамдық.

Қылмыстың криминалистикалық сипаттамасы, түсінігі және мазмұны. Криминалистикалық сипаттамалардың элементтері. тергеу жағдайлары. Қылмыстың жекелеген түрлерін тергеу әдістемесінің құрылымы мен мазмұны. Тергеуде ғылыми-техникалық және жедел-іздігіру әдістері мен құралдарын қолдану.

Тақырып 14. Кісі өлтіру қылмыстарын тергеу әдістемесі

Кісі өлтірудің криминалистік сипаттамасы. Қылмыстық істі қозғаудың ерекшеліктері және анықталатын мән-жайлар. Кісі өлтіруді тергеудің бастапқы кезеңінің типтік жағдайлары. Тергеу нұсқалары және жоспарлау кезеңдері.

Бастапқы тергеу әрекеттері және жедел-іздігіру шаралары.

Кісі өлтіру істері бойынша кейінгі тергеу әрекеттерінің тактикасы.

Тақырып 15. Есірткі құралдары мен психотроптық заттардың заңсыз айналымымен байланысты қылмыстарды тергеу әдістемесі

Есірткі және психотроптық заттардың заңсыз айналымына байланысты қылмыстардың криминалистикалық сипаттамасы. Бастапқы материалдарды тексеру және қылмыстық іс қозғау.

Типтік тергеу жағдайлары және тергеушінің бастапқы әрекеттері. Тергеу нұсқалары және оларды тексеру. Тергеудің бастапқы және кейінгі кезеңдері. Нашақорлықтың алдын алу бойынша тергеушінің іс-әрекеті.

Әдебиеттер тізімі:

1. Уголовный кодекс Республики Казахстан с изменениями на 08.04.2022 г.
2. Уголовно-процессуальный кодекс Республики Казахстан с изменениями на 01.01.2022 г.
3. Шопабаев Б.А. Основы трасологии: учебное пособие. – Алматы: Қазақ университеті, 2018. – 306 с.
4. Шопабаев Б.А., Сатыбалдинов Д.Д. Криминалистическая техника: учебное пособие/Б.А. Шопабаев, Д.Д. Сатыбалдинов. – Алматы, 2018. – 261 с.
5. Сборник образцов уголовно-процессуальных документов досудебного

расследования/сост.: Б.А. Шопабаяев, Д.Д. Сатыбалдинов. – Алматы: Қазақ университеті, 2017. – 170 с.

6. Современные технологии криминалистической техники и криминалистической тактики: учеб. пособие/под ред. Р.Е. Джансараевой. – Алматы: Қазақ университеті, 2017. – 394 с.

Интернет ресурсы (не менее 3-5)

1. <https://www.livelib.ru> › genre › Криминалистика › top

2. <http://ponjatija.ru> › node

3. <https://kpa.gov.kz> › kriminalistika

4. <https://adilet.zan.kz> › rus › docs